

поводження з відходами, власника яких не встановлено, питання віднесення речовин та предметів до побічних продуктів, особливості оголошення припинення статусу відходів. Розроблено новий проект нормативно-правового акту в сфері експлуатації полігонів відходів. Вказаний НПА спрямований на створення нового підходу в класифікації полігонів, їх експлуатації відповідно до практики Європейського Союзу. У 2023 році окрему увагу було приділено питанням маркування пластикових пакетів для регулювання та обмеження їх використання на вимогу Закону України «Про обмеження обігу пластикових пакетів на території України».

Подальше впровадження принципів ЄЗК, зокрема, циркулярної економіки, сприятиме більш ефективному повоєнному відновленню нашої держави.

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ МІСТА МИКОЛАЇВ: ЗАБРУДНЕНЕ ПОВІТРЯ

Курепін В.М.

*Миколаївський національний аграрний університет
kypins@ukr.net*

Стан атмосферного повітря та водного середовища та шляхи поліпшення ситуації в місті Миколаїв турбують не тільки представників громадськості, які жваво обговорюють цю тему, але і пересічних громадян міста. Причини, наслідки недбалого відношення влади до екології міста, що привело до перевищення гранично допустимих концентрацій у повітрі: вміст формальдегідів у 4-7 разів, діоксиду азоту - в 1,5 рази.

Не дивує, що Миколаїв стабільно знаходиться у списках десяти міст України, повітря, яких є найбруднішим в Україні. Зрозуміло, час не стоїть на місці, змінюються геополітичні та макроекономічні чинники, за останні десятиліття Миколаїв – місто корабелів переорієнтувався у місто-порт. Є порти, є обсяги перевалювання вантажів, об'єм, яких з року в рік збільшується.

Місто немає об'єктів господарювання металургійної, хімічної чи вугільної промисловості, але викидів небезпечних речовин стає більше. Основним забруднювачем атмосферного повітря у місті є автотранспорт. Проблемою є великовантажний транспорт, який до портів і терміналів щорічно доставляє понад 30 мільйонів тонн вантажу. За останні роки потік вантажівок збільшився вдсятеро, за рік таких автомобілів, що прямують міськими вулицями й дорогами нараховують понад 500 тисяч.

Звісно, це впливає, як на екологічну ситуацію в місті, так напряду позначається на здоров'ї громадян Миколаєва. Управління охорони здоров'я Миколаївської міської ради фіксує невпинне зростання кількості недужих на онкологічні захворювання та захворювання дихальних шляхів. До всього цього, фіксуються випадки забруднення акваторії Південного Бугу та Південнобузького лиману, судна, що заходять у порти Миколаєва не дотримуються екологічних стандартів, нехтують правилами поведінки з навколишнім середовищем. У місті вже понад рік йде активна вирубка дерев, що звісно впливає на загальний стан екологічної ситуації, зокрема повітря.

Найперша причина забруднення повітря у місті, зрозуміло, - автотранспорт. Викидів з автомобілів, які працюють на газі, удвічі-втричі більше, ніж у тих, які використовують бензин. За даними спостережень Національної гідрометслужби України, за 2021-2023 Миколаїв лідер в Україні щодо змісту формальдегіду в атмосферному повітрі. Свій внесок роблять промислові підприємства. За даними управління екології та природних ресурсів Миколаївської обласної державної адміністрації у 11 підприємств міста обсяги викидів

перевищують 100 тонн на рік, це приблизно, це 70% обсягів викидів усіх підприємств області.

До переліку основних забруднювачів області належать АТ «Миколаївгаз» та філія «Укртрансгазу» в Миколаївській області, Югцемент Філія ПрАТ «Дікергофф Цемент Україна», Миколаївський глиноземний завод, ДП НВКГ «Зоря-Машпроект», ТОВ СП «Нибулон», ПрАТ «Миколаївська ТЕЦ», інші великі підприємства.

До переліку забруднювачів атмосфери у місті Миколаїв відносять стаціонарні джерела забруднення, які викидають мільйони тонн парникового газу, а це впливає на зміну клімату. Головне управління статистики в Миколаївській області констатує, домінування викидів метану (26,2%), твердих речовин (24,1%), сполук азоту (24,5%) в загальній кількості забруднювальних речовин від стаціонарних джерел у місті.

Отже, незважаючи на зусилля щодо поліпшення екологічного стану у місті Миколаїв, рівень забруднення атмосфери залишається стабільно високим та вже знаходиться на межі з дуже високим (за державною методикою). Екологічні проблеми, які пов'язані з повітрям для міста Миколаїв є актуальними, Вони потребують не тільки обговорень, але і конкретних дій від місцевих органів влади.

БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ, ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

Курепін В.М.¹, Курепін В.М.²

*¹Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення
Миколаївської міської ради*

*² Миколаївський національний аграрний університет
kypins@ukr.net*

Опинившись в умовах повномасштабного вторгнення громадяни України, в тому числі молодь, зіткнулися з непритаманними для мирного часу викликами та загрозами: обстріли – ракетні, бомбові, артилерійські; замінування та окупація. До цих ризиків завжди додаються опосередковані загрози: вибухи газових балонів та пристроїв; побутові та виробничі пожежі; аварії внаслідок відключень світла; будь-які стихійні лиха.

В умовах невизначеності проблемою для держави, так і суспільства стає забезпечення безпеки життєдіяльності населення, особливо – молоді, майбутнього України. Поки триває війна марно сподіватися хоч на якусь безпеку в Україні. Але для збереження головної цінності нашої держави - здоров'я і життя молоді, ми повинні впроваджувати безпекові заходи, підвищити знання та практичні навички щодо дій у надзвичайних і екстремальних ситуаціях. Навчити їх цивільної безпеки.

Разом з експертами Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення виділяємо, п'ять кроків безпеки, які допоможуть молоді знизити ризики. Крок перший - просвітницька робота: треба роз'яснювати правила безпеки, молодь повинна знати, поки ми виконуємо всі безпекові вимоги, рятувальники можуть зосередитися на ліквідації надзвичайних ситуацій, які щодня виникають внаслідок воєнних дій. Формуємо свій світогляд, спрямований на культуру безпеки життєдіяльності та залишаємося в небезпеці.

Крок другий - оповіщення населення, це важлива складова безпечного соціуму. Нажаль, молодь більш частіше нехтують сигналом «Повітряна тривога», тим самим наражають себе на небезпеку. Молодь більш обізнана в ІТ-технологіях, тому там, де часто